

Bs Lê Trung Nghĩa - Khoa Ung bướu

3. Các tác nhân sinh học.

Các tác nhân sinh học ung thư chủ yếu là vi rút và một số trường hợp có vai trò của ký sinh trùng và vi khuẩn.

3.1. Virus sinh ung thư.

Các oncogen đầu tiên được phát hiện là virus. Sau đó người ta phát hiện là virus tích hợp vào AND của tế bào vật chủ bình thường và di truyền hoà số tăng sinh tế bào mới. Các virus sinh ung thư này gây nên ung thư bằng các hoạt động hoá gen bình thường đó bên trong tế bào chủ.

Có 4 loại virus sinh ung thư người đã được mô tả.

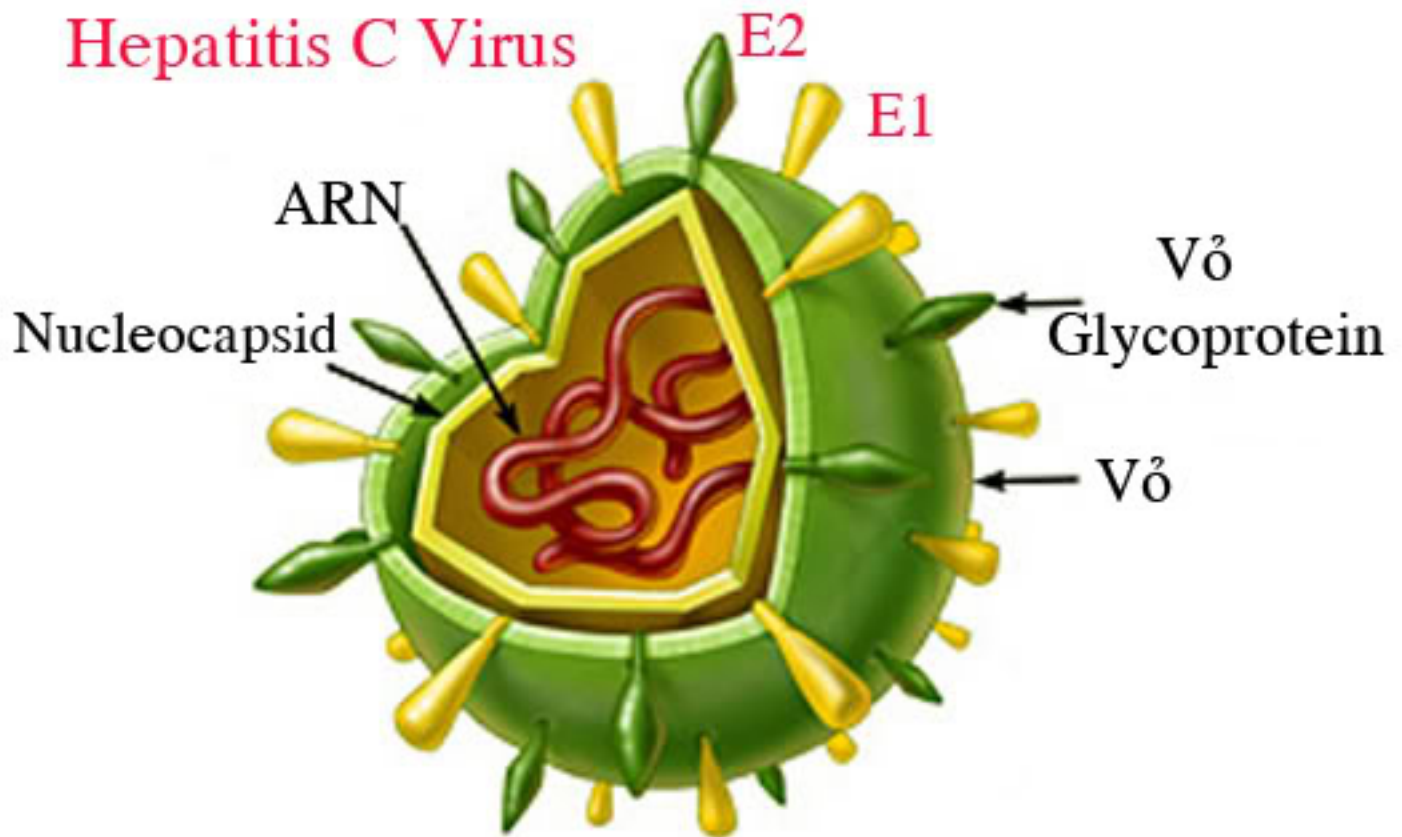
- Virus Epstein-Barr (EBV):

+ Loại virus này được Epstein và Barr phân lập đầu tiên ở bệnh nhân ung thư hàm dưới ở vùng Uganda, và sau người ta còn phân lập được loại virus này trong ung thư vòm mũi họng, bệnh bạch cầu lympho ở các nước ven Thái Bình Dương đợt bùng phát là Quần đảo Đông, Trung Quốc và một số nước đông á trong đó có Việt Nam.

Virus Epstein-Barr thuộc họ Herpes được cho có vai trò bệnh sinh của 4 loại ung thư:

- U lymphô Burkitt.
- Các U lymphô tế bào B bệnh suy giảm miễn dịch đợt bùng phát bệnh nhân HIV/AIDS và ghép cơ quan.

- Một số trường hợp bệnh Hodgkin.
- Ung thư biểu mô vòm họng.



- Ung thư gan và viêm gan siêu vi:

+ Các nghiên cứu dịch tễ học cho thấy viêm gan siêu vi B (HBV) có mối liên hệ với ung thư gan nguyên phát (HCC). HCC thường gặp ở những vùng như Châu Phi, Đông Nam Á và Trung Quốc. Có 80% trường hợp HCC liên quan đến nhiễm virus viêm gan siêu vi B. Virus viêm gan B thuộc loại virus AND, xâm nhập vào cơ thể gây viêm gan cấp, khi cơ thể nhiễm trường hợp thoáng qua. Tiếp theo là thời kỳ viêm gan mãn không có triệu chứng. Thời kỳ này sẽ dẫn đến xơ gan toàn bộ và ung thư tế bào gan. Ngoài ra xơ gan đã làm cho tiên lượng của bệnh ung thư gan xấu đi rất nhiều.

Các tác nhân môi trường gây ung thư (p.2)

Viết bởi Biên tập viên

Thứ 7, 12 Tháng 11 2014 17:29 - Lần cập nhật cuối Thứ 7, 12 Tháng 11 2014 17:38

+ Phát hiện nhiễm virus bệnh xét nghiệm HBsAg (+). S liên hệ giữa virus viêm gan siêu vi B và ung thư tế bào gan đã dẫn đến ung thư gan có thể phòng tránh được bằng cách sử dụng vaccine phòng viêm gan B.

+ Viêm gan siêu vi C (HCV): mặc dù mới được ghi nhận là gây ra viêm gan không A, không B. Nhưng ta đã ghi nhận rằng tỉ lệ xu hướng ung thư gan nguyên phát gia tăng gần đây trong một phần của người dân Nhật Bản là do sự nhiễm virus viêm gan C một cách thường xuyên. Viêm gan do virus không liên hệ với HCC.

- Virus gây u nhú (HPV) typ 16, 18, 31, 32, 52:

Lây truyền qua đường sinh dục. Loại này được coi là có liên quan đến các ung thư vùng âm hộ, âm đạo và cổ tử cung. Hiện nay đã có vaccine phòng bệnh.

- **Virus sinh u ARN:** mặc dù các nghiên cứu về retrovirus đã giúp hiểu rõ hơn về cách phân biệt của ung thư nhưng chỉ có một loại retrovirus là người, virus gây bệnh của tế bào T người type I (HTLV-1: Human T cell Leukemia Virus type 1) được chứng minh chắc chắn là nguyên nhân gây ung thư. HTLV-1 gây bệnh bệnh của tế bào/U lymphô tế bào T thành dòng với một số vùng ở Nhật Bản và Caribe nhưng cũng phát hiện các vùng khác.

3.2. Ký sinh trùng và vi trùng :

- Một tỷ lệ quan trọng giữa các sinh trùng và bệnh ung thư đã được biết như u nhú là tình trạng bệnh nhiễm Schistosoma với ung thư bàng quang và giữa nhiễm sán lá với ung thư dạ dày. Người ta tìm thấy như ở Ai Cập, Irắc, Xuđăng và Zimbabwe.

- **Helicobacter Pylori:** ngày nay càng có nhiều bằng chứng về sự liên quan của sự nhiễm khuẩn dạ dày do H.Pylori với u lymphô dạ dày và ung thư biểu mô dạ dày. Bởi vì u lymphô phát sinh trong mô lymphô thu nhận niêm mạc dạ dày (MALT: Mucosa Associated Lymphoid Tissue) nên còn gọi là u MALT (Maltoma). Nhưng tế bào B sinh ra như ở đây như ở vùng rìa của các nang lymphô nên còn gọi tên khác là u lympho vùng rìa (marginal zone lymphoma). Các chứng sinh ung thư của H. pylori chứng tỏ rằng có liên quan tăng trưởng của lymphô T phần ngoại vi

Các tác nhân môi trường gây ung thư (p.2)

Viết bởi Biên tập viên

Thứ 6, 12 Tháng 11 2014 17:29 - Lần cập nhật cuối Thứ 6, 12 Tháng 11 2014 17:38

H. pylori và các tế bào T này hoạt động mạnh mẽ để quấy nhiễu đa dòng các tế bào B bằng việc kích thích các yếu tố hòa tan.